

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „TEMPLUM”
PRIVĀTĀ VIDUSSKOLA „TEMPLUM”

Reģ.Nr. 3513802325

Meža iela 4, Rīgā, LV-1048, tālr. 67619150, e-pasts: templum@inbox.lv

DARBA DROŠĪBAS UN AIZSARDZĪBAS NOTEIKUMI
Rīgā

APSTIPRINU

Privātās vidusskolas „Templum” direktore

_____A.Siņenko

Rīgā, 30.08.2019.

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 2.punktu un 2009.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos ” 7.punktu

1. Atbilstoši Privātās vidusskolas „Templum” (turpmāk - Izglītības iestāde) darba drošības apstākļiem, lai nodrošinātu izglītojamo, personāla un apmeklētāju drošību un aizsardzību, tiek izstrādāti šādi darba drošību un aizsardzību reglamentējošie iekšējie dokumenti:
  - 1.1. evakuācijas plāns;
  - 1.2. iekšējās kārtības noteikumi;
  - 1.3. drošības noteikumi par rīcību konkrētos apstākļos un situācijās:
    - 1.3.1. ugunsdrošības noteikumi (pielikums Nr.1);
    - 1.3.2. elektrodrošības noteikumi (pielikums Nr.2);
    - 1.3.3. pirmās palīdzības sniegšanas noteikumi (pielikums Nr.3);
    - 1.3.4. par drošību ekskursijās pārgājienos un pastaigās (pielikums Nr.4);
    - 1.3.5. ceļu satiksmes noteikumi (pielikums Nr.5);
    - 1.3.6. drošības noteikumi sporta sacensībās un nodarbībās (pielikums Nr.6);
    - 1.3.7. par drošību mācību kabinetos un telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību (pielikums Nr.7):
      - 1.3.7.1. mājturības kabinets (zēniem);
      - 1.3.7.2. mājturības kabinets (meitenēm);
      - 1.3.7.3. informātikas kabinets;
      - 1.3.7.4. bioloģijas un ķīmijas kabinets;
      - 1.3.7.5. fizikas kabinets;
    - 1.3.8. par drošību ārpus skolas pasākumos (pielikums Nr.8);
2. Saskaņā ar Darba aizsardzības likuma 14.pantu papildus šo noteikumu 2.punktā minētajiem dokumentiem darba devējs (izglītības iestāde) nodrošina, lai ikviens nodarbinātais un izglītojamais saņemtu instruktāžu un tiktu apmācīts darba (mācību) aizsardzības jomā, kas tieši attiecas uz viņa darba vietu vai mācību vidi un darba veikšanu vai mācību procesu. Nodarbināto un izglītojamo instruktāžu un apmācību pielāgo darba (mācību) vides riska

pārmaiņām un periodiski atkārtoti. Darba aizsardzības instrukcijām un apmācībai ir jābūt saprotamai un izpildāmai.

3. Klašu audzinātāji un mācību priekšmetu skolotāji izglītojamos iepazīstina ar evakuācijas plānu, iekšējās kārtības noteikumiem, drošības noteikumiem un instruktāžām šādā kārtībā:
  - 3.1. ar iekšējās kārtības noteikumiem, ugunsdrošību, elektrodrošību, pirmās palīdzības sniegšanu un evakuācijas plānu - katru gadu septembrī;
  - 3.2. ar drošības noteikumiem mācību kabinetos un telpās - ne retāk kā divas reizes gadā un katru reizi pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību;
  - 3.3. ar drošības noteikumiem ekskursijās, pārgājienos un pastaigās, ceļu satiksmes noteikumiem un drošības noteikumiem ārpus izglītības iestādes un masu pasākumos - pirms katras ekskursijas, pārgājiena un pastaigas, pasākuma;
  - 3.4. ar drošības noteikumiem izglītības iestādes organizētajos pasākumos, sporta sacensībās un nodarbībās - pirms katra pasākuma un sporta sacensībām.
  - 3.5. instruktāžu un apmācību, kas tieši attiecas uz darba (mācību) vietu un izpildi, veic, uzsākot darbu (mācības), mainoties tā raksturam vai apstākļiem, ieviešot jaunu vai mainot iepriekšējo darba (mācību) aprīkojumu un ieviešot jaunu tehnoloģiju.
4. Izglītojamo iepazīstināšanu ar evakuācijas plānu, iekšējās kārtības noteikumiem un drošības noteikumiem reģistrē klases vai grupas žurnālā, vai citā izglītības iestādes noteiktā dokumentā. Izglītojamais, izņemot pirmsskolas vecuma bērnus, atbilstoši spējām un prasmēm to apliecina ar ierakstu „iepazinos”, norādot datumu, un parakstu.
5. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgais pedagogs direktoram iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas.
6. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā informē vecākus vai viņu likumiskos pārstāvjus (turpmāk - Vecāki) par pārgājiena vai ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām.
7. Pirms katra pasākuma atbildīgais pedagogs pārliecinās par telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību, atbilstību ekspluatācijas un drošības prasībām, kā arī saskaņo ar direktoru pasākuma plānu. Plānā norāda pasākuma norises laiku, vietu, aptuveno dalībnieku skaitu un veicamos drošības pasākumus.
8. Izglītības iestādes direktors pasākuma rīkošanu, ja nepieciešams, saskaņo ar vietējo pašvaldību un informē pašvaldības vai Valsts policiju par pasākuma norises laiku un vietu.
9. Sporta sacensības un nodarbības (izņemot sporta veidus apvidū) rīko sporta zālē vai sporta nodarbībām pielāgotās vietās (piemēram, stadions), kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
10. Sporta sacensības un nodarbības rīko tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud izglītojamā veselību un drošību.
11. Sporta sacensībās ir klāt sertificēta ārstniecības persona vai ar direktora rīkojumu nozīmēta persona pirmās palīdzības sniegšanai.
12. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms sporta sacensībām informē dalībnieku Vecākus par sacensību veidu, laiku, vietu, pārvietošanās iespējām un saziņas iespējām.
13. Pirms piedalīšanās sporta sacensībās atbildīgais pedagogs iesniedz direktoram rakstisku informāciju, kurā norādīts sacensību veids, laiks, vieta, pārvietošanās iespējas, izglītojamo saraksts, saziņas iespējas ar vecākiem, kā arī datums, kad izglītojamie iepazīstināti ar drošības noteikumiem.

Ugunsdrošības noteikumi

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka ugunsdrošu izglītības iestādes ēkas ekspluatāciju (ēkas adrese: Meža iela 4, LV-1048, Rīga, plāt. 325,7 m²), ugunsdrošības prasības, kas jāievēro iestādes darbiniekiem, izglītojamiem un apmeklētājiem (turpmāk visi kopā - personāls), un rīcību ugunsgrēka gadījumā.
2. Noteikumi izstrādāti saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīli noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasībām.
3. Izglītības iestādes ēka ir apgādāta ar ugunsdrošības signalizāciju, ugunsdzēsšanas iekšējo ūdensvadu, kā arī ar pulveru ugunsdzēsšanas aparātiem, kuri izvietoti ēkas stāvos.
4. Izglītības iestādes ēkai ir izstrādāti un apstiprināti evakuācijas plāni ugunsgrēka izcelšanās gadījumā, to grafiskie zīmējumi izvietoti katrā no ēkas stāviem. Visi evakuācijas ceļi tiek uzturēti atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīli noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasībām, avārijas izejas apgādātas ar speciālām slēdzenēm, kuras vajadzības gadījumā var atvērt bez atslēgas palīdzības.
5. Ēkai ir ugunsdrošs pārklājums saskaņā ar MK 19.04.2016. noteikumiem Nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi”.
6. Izglītības iestādes izglītojamie un personāls tiek instruēts ugunsdrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.

II. Ugunsdrošības ievērošanas nosacījumi

7. Par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu iestādē atbild izglītības iestādes direktors un viņa norīkota persona (ja tāda ir), kura amata aprakstā tas ir ierakstīts (turpmāk - atbildīgais par ugunsdrošību). Pārējais izglītības iestādes personāls ir atbildīgs par ugunsdrošību katrs savā darba (mācību) vietā.
8. Atbildīgā par ugunsdrošību objektā pienākumos ietilpst:
  - 8.1. organizēt darbu iestādes ugunsdrošībā;
  - 8.2. veikt ugunsdrošības instruktāžas;
  - 8.3. nodrošināt ugunsdrošības signalizācijas, ugunsdzēsšanas iekšējā ūdensvada, organizēt savlaicīgu bojājumu novēršanu un nepieciešamības gadījumā nodrošināt to nomaiņu;
  - 8.4. nodrošināt ugunsdzēsšanas aparātu savlaicīgu pārbaudi un pārpildīšanu;
  - 8.5. nodrošināt Valsts ugunsdrošības uzraudzības inspektora noteikto ugunsdrošības pasākumu izpildi.
9. Izglītības iestādes personāla (tostarp izglītojamo) pienākumi ugunsdrošībā ir:
  - 9.1. apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
  - 9.2. uzturēt kārtībā savu darba (mācību) vietu;
  - 9.3. nepieļaut darbības, kas varētu izraisīt ugunsgrēku (smēķēt tam neparedzētās vietās, lietot atklātu uguni u.c. darbības);
  - 9.4. izmantot tikai tās elektroiekārtas, kuras ir paredzētas tiešo darba (mācību) pienākumu.

III. Rīcība ugunsgrēka izcelšanās gadījumā

- 4.1. Ja izcēlies ugunsgrēks, ikvienam (izglītojamais ziņo jebkuram iestādes darbiniekam vai pieaugušajam) savu iespēju robežās ir pienākums ziņot par to iestādes vadībai un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr. 01 vai 112, nosaucot precīzu objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru, pārtraucot cilvēku iekļūšanu objektā.
- 4.2. Ugunsgrēka izcelšanās gadījumā visiem jāpamet objekts. Nekavējoties tiek veikta izglītojamo, personāla un apmeklētāju evakuācija no ugunsgrēka zonas, organizēta materiālo vērtību evakuācija un aizsardzība. Izglītības iestādes darbinieki, novērtējot apstākļus savai un citu ugunsdrošībai, ugunsgrēka izcelšanās brīdī ir tiesīgi veikt ugunsgrēka dzēšanu ar visiem iespējamiem līdzekļiem, līdz brīdim, kad to pārņem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki.

- Iestādes direktors (vadība) un atbildīgais par ugunsdrošību iespēju robežās veic šādas darbības, lai novērstu ugunsgrēka izplatīšanos:
- 4.2.1. organizē elektroenerģijas atslēgšanu;
  - 4.2.2. norīko personālu ugunsdzēsības dienesta sagaidīšanai, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka izcelšanās vietai un iekšējā ugunsdzēsības ūdens sistēmas krāniem;
  - 4.2.3. brīdina cilvēkus, kuri piedalās ugunsgrēka dzēšanā, par iespējamām traumām (ēku konstrukciju iebrukšana, elektriskās strāvas iedarbība, saindēšanās, apdegumi);
  - 4.2.4. organizējot cilvēku evakuāciju, jādara viss, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos. Evakuācijas kārtību nosaka atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un avārijas izeju izvietojuma. Primāri tiek evakuēti visi izglītojamie.
  - 4.2.5. organizē telpu pārbaudi, vai nav palikuši cilvēki, kuri piedalījās ugunsgrēka dzēšanas darbos un evakuācijas pasākumā;
  - 4.2.6. pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku ierašanās objektā, persona, kura organizēja primāros ugunsdzēsības pasākumus, informē glābšanas dienestu par ugunsgrēka izcelsmes vietu, uguns izplatīšanos virzienu, objekta specifiskajām īpatnībām (augstas temperatūras, degšanas produktu un ūdens bīstamo iedarbību uz aparatūru, dokumentiem u.c.) un tālāk darbojas ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja vadībā, un rīkojas pēc viņa norādījumiem.
- 4.3. Pedagogiem ugunsgrēka dzēšanas laikā ir pienākums:
- 4.3.1. ja nepieciešams, savu iespēju robežās piedalīties cilvēku un materiālo vērtību evakuācijā;
  - 4.3.2. pildīt vadības rīkojumus, kuri vada glābšanas darbus līdz brīdim, kad ierodas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki;
  - 4.3.3. ievērot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku norādījumus;
- 4.4. Glābjoties pašam vai glābjot kādu no stipri piedūmotas telpas, elpošanai izmantot samitrinātu kabatas lakatiņu vai virzīties rāpus, turot galvu pēc iespējas zemāk, kur vēl ir saglabājies elpošanai derīgs gaiss;
- 4.5. Vajadzības gadījumā jāizsauc uz objektu neatliekamās medicīniskās palīdzības un avārijas dienesti.
- 4.6. Ugunsdzēsības un glābšanas dienests jāizsauc arī tādā gadījumā, ja aizdegšanās novērsta pašu spēkiem, jo gruzdēšanas perēklis var palikt apslēptās vietās, un pēc laika ugunsgrēks var atkārtoti izcelties jau lielākos apmēros.

IV. Noslēguma jautājumi

- 5.1. Ikvienas personas pienākums ir nepieļaut ar savu darbību ugunsgrēka izcelšanos.
- 5.2. Izglītojamo un personāla pienākums ir apgūt ugunsdrošības kārtību ikgadējā darbinieku instruktāžā un ievērot to.
- 5.3. Gadījumos, ja pārkāpti ugunsdrošības noteikumi un darbinieka vainas dēļ ir izcēlies ugunsgrēks, vainīgais var tikt saukts pie atbildības LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Elektrodrošības noteikumi

I. Vispārīgie jautājumi

1. Elektrodrošības noteikumi (turpmāk - noteikumi) nosaka darba drošības prasības par vispārīgiem elektrodrošības jautājumiem, strādājot ar elektroiekārtām.
2. Atbildīgs par šo noteikumu prasību ievērošanu ir izglītības iestādes direktors un katrs individuāli, kurš strādā ar elektroiekārtām.
3. Ikvienam, strādājot ar elektroiekārtām, jāzina:
  - 3.1. elektrodrošības, darba drošības vispārīgās prasības;
  - 3.2. elektriskās strāvas iedarbības veidi un iedarbību ietekmējošie faktori;
  - 3.3. darbā (mācībās) nepieciešamo elektroiekārtu drošas lietošanas metodes;
  - 3.4. elektroiekārtu ugunsdrošības prasības.
4. Izglītības iestādes izglītojamie un personāls tiek instruēti elektrodrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.
5. Elektriskās strāvas bīstamie un kaitīgie faktori:
  - 5.1. elektriskās strāvas trieciens;
  - 5.2. apdegumi.
6. Bīstamību var palielināt sekojoši apkārtējās vides faktori:
  - 6.1. strāvu vadošas grīdas (metāla, zemes, dzelzsbetona, flīžu, ķieģeļu);
  - 6.2. nepietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 6.3. elektrostatiskie lauki;
  - 6.4. darbinieka fiziska pārslodze, veselības stāvoklis.
7. Kolektīvie aizsardzības līdzekļi:
  - 7.1. brīdinošu zīmju un plakātu izvietošana;
  - 7.2. pietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 7.3. elektrodrošības instruktāžas.

II. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu (mācības)

8. Pirms darbu (mācību) uzsākšanas vizuāli jāpārbauda darba veikšanai nepieciešamo elektroiekārtu vadu izolācijas, kontaktu savienojumu un slēdžu tehniskais stāvoklis.
9. Jāieslēdz darbam (mācībām) nepieciešamās elektroiekārtas un jāpārliedz par to atbilstošu darbību.
10. Nedrīkst uzsākt darbu, ja konstatēti elektroiekārtu korpusu, vadu izolācijas, kontaktu savienojumu, slēdžu un citi bojājumi.
11. Par atklātajām neatbilstībām jāziņo pedagogam un vadības, lai novērstu bojājumus.

III. Darba aizsardzības prasības darba (mācību) laikā

12. Strādājot ar elektroiekārtām, jāseko, lai elektroiekārtu vadi, savienojumi, kabeļi, kontakti.

I. Pirmās palīdzības sniegšanas kārtība

1. Ja cietušais smok, stipri asiņo, ir laužti kauli, sūdzas par stiprām sāpēm, ir bezsamaņā, guvis elektrotraumu vai plašus apdegumus nekavējoties:
  - 1.1. jāizvērtē cietušā stāvoklis, jāsauc palīgā kolēģi;
  - 1.2. jāpārtrauc dzīvībai bīstamu faktoru iedarbība;
  - 1.3. jāiznes cietušais no bīstamās zonas (ja iespējams), jānorobežo negadījuma vieta;
  - 1.4. jāizsauc glābšanas dienests zvanot 112.
2. Pēc katras personas zināšanu līmeņu un citām iespējam negadījuma vietā veica tā saucamā „ABC shēma”, kas ir neatliekamās rīcības plāns cietušā stāvokļa novērtēšanai, dzīvības glābšanai un uzturēšanai, proti:
  - 2.1. samaņā esošam cilvēkam (spēj orientēties laikā, telpā atbild uz jautājumiem, reaģē uz kairinājumu) atbrīvo elpošanas ceļus- degunu, mutes dobumu, rīkli, balseni un elpvadus no svešķermeņiem;
  - 2.2. bezsamaņā esošu cilvēku novieto uz muguras, nepieciešamības gadījumā iztīra mutes dobumu, lai novērstu elpceļu nosprostošanos ar mēli, pielieto dzīvību glābjošu satvērienu (vienas rokas plaukstu novieto uz pieres, otras rokas plaukstu novietot uz apakšžokļa, vienlaicīgi atgāž galvu un izceļ apakšžokli);
  - 2.3. bezsamaņā esošam cilvēkam pārbauda vai viņš elpo (noliecoties pie cietušā konstatē vai jūt gaisa plūsmu no elpceļiem uz sava vaiga);
  - 2.4. ja cietušais ir bezsamaņā, bet elpo, tad lai novērstu mēles aizkrišanu, viņš ir jānogulda uz sāna;
  - 2.5. ja cietušais ir bezsamaņā, bet neelpo arī pēc elpceļu atbrīvošanas, tad nekavējoties jāveic mākslīgā elpināšana. Pēc divām savām izelpām jāpārbauda pulss uz miega artērijas, ja tas ir sataustāms, tad elpināšanu turpina 10-12 reizes minūtē pēc katras minūtes pārbaudot pulsu;
  - 2.6. ja pēc divām mākslīgām ieelpām uz miega artērijas nav pulsa, ir jāveic sirds masāža (ar vienas rokas rādītājpirkstu sameklē vietu, kur savienojas ribu loki, uz krūšu kaula, virzienā uz ķermeņa augšdaļu novieto pirmās plaukostas pamatni, tai virsū novietot otru plaukstu, lai pirksti neskartos pie krūšu kurvja);
  - 2.7. veicot sirds masāžu spiedienam jābūt asam, spēcīgam, īslaicīgam, lai krūšu kurvis tiktu saspiests 4-5 centimetri ar frekvenci 80 reizes minūtē;
3. Veicot sirds-plaušu atdzīvināšanu ir jāievēro sekojošais:
  - 3.1. pēc sirds masāžas 15 reizēm veic 2 mākslīgās elpināšanas;
  - 3.2. pēc katriem 4 elpināšanas un sirds masāžas cikliem kontrolē pulsu uz miega artērijas;
  - 3.3. ja pulsa nav-turpina sirds-plaušu atdzīvināšanu;
  - 3.4. ja pulss ir-kontrolē elpošanu, ja nepieciešams turpina tikai elpināšanu 10-12 reizes minūtē;
  - 3.5. ja atjaunojas elpošana-cietušo novieto stabilā sānu guļā.
4. Dzīvībai bīstamas asiņošanas gadījumā palīdzība cietušajam jāsniedz guļus stāvoklī;
5. Asiņošana jāaptur pietiekoši stipri uzspiežot asiņojošajai vietai, lai ap asinsvadu esošie audi nospiež asinsvadu, jāuzliek spiedošs pārsējs, jāizvairās no žņauga lietošanas.

Drošības noteikumi dodoties ekskursijā, pārgājienā vai pastaigā

1. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgais pedagogs direktoram iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas.
2. Pastaiga (organizēta pirmsskolas vecuma bērnu pārvietošanās, nepārsniedzot trīs kilometrus lielu attālumu ārpus izglītības iestādes teritorijas) līdz 30 bērniem grupā tiek organizēta vismaz divu pieaugušo pavadībā, no kuriem viens ir atbildīgais pedagogs. Pirms došanās pastaigā atbildīgais pedagogs izdara ierakstu pastaigu reģistrācijas žurnālā, norādot pastaigas datumu, maršrutu, ilgumu, dalībnieku sarakstu. Obligāti ievērojami ceļu satiksmes noteikumi (Pielikums Nr.5).
3. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā informē vecākus par pārgājiena vai ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām. Obligāti ievērojami ceļu satiksmes noteikumi (Pielikums Nr.5).
4. Vecāki informē atbildīgo pedagogu par sava bērna veselības traucējumiem vai īpatnībām, ja viņam nepieciešama īpaša uzmanība, kā arī par saziņas iespējām ar vecākiem norādot kontakttālruni.
5. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgā persona iepazīstina izglītojamos ar dabas aizsardzības prasībām un informē tos par indīgiem augiem un rāpuļiem, kurus iespējams sastapt ekskursijas vai pārgājiena laikā.
6. Bīstamas situācijas gadījumā atbildīgā persona pārtrauc ekskursiju vai pārgājieni un informē par to izglītības iestādes direktoru.
7. Ekskursijas vai pārgājiena laikā atbildīgā persona atkarībā no apstākļiem nodrošina nepieciešamo drošības noteikumu ievērošanu.
8. Sastopoties ar sprāgstvielām vai citām bīstamām vielām nekavējoties par to jāziņo atbildīgajai personai un ir kategoriski aizliegts:
  - 8.1. tās izkustināt no vietas, celt, mest vai sist pa tām;
  - 8.2. tās izjaukt, nest uz mājām, likt ugunī vai ūdenī;
9. Nelaiemes gadījumā atbildīgā persona:
  - 9.1. cietušajam sniedz pirmo palīdzību;
  - 9.2. ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību vai organizē cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;
  - 9.3. par nelaiemes gadījumu nekavējoties informē izglītības iestādes direktoru un cietušā Vecākus.

Ceļu satiksmes noteikumi

1. Gājējiem jāpārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu, bet ja to nav - pa ceļa nomali. Ārpus apdzīvotām vietām gājējiem, kuri iet pa brauktuves malu vai ceļa nomali, jāpārvietojas pretim transportlīdzekļa braukšanas virzienam, bet personām, kuras brauc ar velosipēdu, pa brauktuves malu vai ceļa nomali, jāpārvietojas citu transportlīdzekļu braukšanas virzienā.
2. Bērnu grupas atļauts vest tikai diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem, bet ja to nav - pa ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā kolonnā ne vairāk par diviem bērniem rindā. Kolonnas priekšā un aizmugurē tās kreisajā pusē jāatrodas pieaugušajiem, kas to pavada, ar sarkaniem karodziņiem.
3. Gājējiem brauktuve jāšķērso pa gājēju pārejām (pazemes vai virszemes), bet ja to nav - krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
4. Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājējiem jāvadās pēc satiksmes regulētāja vai gājēju luksofora signāliem, bet ja tādu nav - pēc transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signāliem.
5. Citos gadījumos gājēji drīkst iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir novērtējuši attālumu līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī novērtējuši to braukšanas ātrumu un pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un ka netiks traucēta transportlīdzekļu satiksme.
6. Gājēji uz brauktuves nedrīkst kavēties vai bez vajadzības apstāties. Gājējiem, kuri nav paguvuši šķērsot brauktuvi, jāapstājas uz "drošības salīnās", bet ja tās nav, gājējiem atļauts apstāties vietā, kur transporta plūsmas sadalās pretējos virzienos.
7. Gājēji drīkst turpināt šķērsot brauktuvi tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka tas nav bīstami.
8. Gājējiem aizliegts šķērsot brauktuvi ārpus gājēju pārejas, ja ceļam ir sadalošā josla, vai vietās, kur uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi.
9. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājējiem jāatturas šķērsot brauktuvi, bet gājējiem, kuri atrodas uz brauktuves, jādod ceļš minētajam transportlīdzeklim.
10. Gaidīt autobusu, trolejbusu, tramvaju vai taksometru atļauts tikai uz iekāpšanas laukumiem, bet ja to nav - uz ietves vai ceļa nomales.
11. Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uziet uz brauktuves, lai iekāptu tramvajā, drīkst tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstājies, obligāti pārliecinoties, vai par brauktuvi tomēr netuvojas kāds transportlīdzeklis. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājējiem brauktuve jāatbrīvo.
12. Pasažieriem atļauts iekāpt transportlīdzeklī un izkāpt no tā tikai pēc tam, kad transportlīdzeklis pilnīgi apstājies. Tas jā dara no ietves vai ceļa nomales puses. Ja no ietves vai ceļa nomales puses iekāpt bezsliežu transportlīdzeklī vai izkāpt no tā nav iespējams, to drīkst izdarīt no brauktuves puses - ar nosacījumu, ka tas nav bīstami un nerada traucējumus citu transportlīdzekļu braukšanai.
13. Pasažieriem, kuru sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, braukšanas laikā jābūt piesprādzētiem.
14. Braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai ceļa malu atļauts personām, kas nav jaunākas par 12 gadiem.

Drošības noteikumi sporta sacensībās un nodarbībās

1. Sporta sacensības, treniņus un stundas rīko sporta laukumā vai sporta nodarbībām pielāgotās vietās un telpās, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Aizliegts izmantot sporta vietas un laukumus bez pedagoga saskaņojuma.
2. Sporta sacensības treniņus un stundas rīko tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud izglītojamā veselību un drošību.
3. Sporta sacensībās ir klāt sertificēta ārstniecības persona vai ar direktora rīkojumu nozīmēta persona pirmās palīdzības sniegšanai.
4. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms sporta sacensībām informē dalībnieku Vecākus par sacensību veidu, laiku un vietu.
5. Pirms sporta sacensībām atbildīgais pedagogs informē direktoru par sacensību veidu, laiku, vietu un izglītojamo skaitu.
6. Sporta sacensībās, treniņos un stundās izglītojamajiem jābūt atbilstošā sporta apģērbā un apavos.
7. Sporta sacensībās, treniņos un stundās izglītojamajiem jāievēro sporta skolotāja komandas un norādījumus.
8. Pirms sporta sacensībām, treniņiem un stundām sporta skolotājs pārbauda vai izmantojamais inventārs ir darba kārtībā un nav bojāts.
9. Uz sporta stundu atnākošie izglītojamie ģērbtuvēs drīkst ienākt tikai tad, kad tajās vairs nav iepriekšējās stundas dalībnieku.
10. Sporta zālē drīkst atrasties tikai tie izglītojamie, kuriem ir treniņš vai sporta stunda.
11. Izglītojamie, kuri, saskaņā ar uzrādīto ārsta zīmi, ir atbrīvoti no stundas veselības stāvokļa dēļ, atrodas sporta zālē maiņas apavos un pilda skolotāja norādījumus.
12. Sporta stundas laikā nedrīkst nēsāt pulksteņus, ķēdītes, gredzenus un citas rotaslietas, kā arī košļāt košļājamās gumijas.
13. Sporta stundas laikā jāseko bumbas lidojumam, tā jāpiespēlē tikai tad, kad partneris ir gatavs to uztvert.
14. Uz vingrošanas rīkiem un paklājiem drīkst nodarboties tikai sporta skolotāja uzraudzībā, aizliegts pildīt pašizgudrotus vingrinājumus.
15. Sporta laukumā, skrienot pa kopējo celiņu, nedrīkst citiem aizšķērsot ceļu, īsajās distancēs jāskrien tikai pa savu celiņu, pēc finiša ātrums jāsamazina pakāpeniski.
16. Pirms tāllēkšanas ir jāuzrok bedre un tā jāatbrīvo no liekiem priekšmetiem, nedrīkst uzsākt lēcieni pirms iepriekšējais lēcējs nav atstājis bedri.
17. Augstlēkšanas laikā nedrīkst atrasties latīņas krišanas zonā.
18. Metot bumbiņu, šķēpu un citus rīkus jāpārlicinās vai sektorā neviens neatrodas, pēc izmestajiem rīkiem drīkst iet tikai pēc skolotāja atļaujas, nepagriežot muguru izmešanas zonai.
19. Ārkārtas situācijas gadījumā, saskaņā ar evakuācijas plānu, nekavējoties jāpamet sporta zāle un jāizsauc glābšanas dienests, zvanot 112.

Drošības noteikumi mājturības un tehnoloģijas kabinetā (zēniem)

1. Mājturības kabinetā drīkst ienākt tikai ar skolotāja atļauju, organizēti, bez grūstīšanās, līdz ņemot stundai nepieciešamos piederumus, somas jāatstāj skolotāja norādītajā vietā.
2. Pirms praktiskajām nodarbībām jāuzgērbj darba apģērbs (priekšauts).
3. Stundas laikā drīkst atrasties tikai skolotāja norādītajā vietā.
4. Pirms stundas skolotājs pārbauda, vai izmantojamie instrumenti ir darba kārtībā un nav bojāti.
5. Izglītojamie, saņemot instrumentus, pārbauda vai tie nav bojāti, bojājuma gadījumā ziņo par to skolotājam un bojātos nomaina.
6. Ja kāds inventāra priekšmets ir sabojāts vai nozudis izglītojama prettiesiskas rīcības dēļ, viņš personīgi vai ar vecāku palīdzību novērš radītā kaitējuma sekas.
7. Ja skolotājs darba laikā sniedz norādījumus, izglītojamiem nekavējoties jāpārtrauc darbs un tie jānoklausās, darbu drīkst turpināt tikai pēc skolotāja atļaujas.
8. Saņemot uzdevumu izglītojamiem, tas jāveic norādītajā secībā, darba laikā nedrīkst sarunāties, nodarboties ar citām lietām, traucēt citiem izglītojamiem.
9. Bez skolotāja atļaujas nedrīkst atrasties pie darbmašīnām, strādāt ar rokas un elektriskajiem darbarīkiem.
10. Darba laikā jābūt uzmanīgam un jāizmanto tikai norādītie darba paņēmieni, lai neradītu traumas sev un citiem.
11. Pirms darba uzsākšanas apstrādājamais materiāls stingri jānostiprina darbagaldā, darba laikā jāievēro skolotāja norādījumi.
12. Strādājot ar koka ēveli, tai jābūt gludai un labi uzasinātai, atbrīvojot no skaidām to drīkst tikai ar koka ķīlīti.
13. Elektroinstrumentus drīkst ieslēgt tikai pēc apstrādājamās detaļas nostiprināšanas paredzētajā vietā. Uzsākot darbu, tie lēnām, bez asām kustībām un grūdieniem jātuvina apstādāmajai detaļai.
14. Pārtraucot darbu, elektroinstrumenti jāatslēdz no tīkla un jānovieto drošā vietā.
15. Pirms elektroinstrumenta regulēšanas un tā daļu nomaiņas, tas jāatslēdz no tīkla.
16. Pēc stundas jāsakopj sava darba vieta, dežurantiem jāuzslauka kabineta grīda.
17. Iziet no darbmācības kabineta drīkst tikai ar skolotāja atļauju.
18. Ja gūts savainojums, par to nekavējoties jāziņo skolotājam, kurš nepieciešamības gadījumā sniedz pirmo medicīnisko palīdzību.
19. Pēc stundas jāsakārto sava darbavieta, materiāla atlikumi un izmantotie instrumenti jānovieto norādītajās vietās.

Drošības noteikumi ārpus skolas pasākumos

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka skolotāja un audzēkņu pienākumus ārpus izglītības iestādes pasākumu laikā, lai netiktu apdraudēta sava un audzēkņu veselība un dzīvība.
2. Vadīt ārpus izglītības iestādes pasākumus atļauts skolotājiem pēc tam, kad viņi ir instruēti par drošības pasākumu nodrošināšanu ārpus skolas pasākumu laikā, rīcību ārkārtas situācijās un pirmās palīdzības sniegšanā nelaiemes gadījumos.
3. Iespējamie bīstamie un kaitīgie faktori:
  - 3.1. traumatisms pakļūpot, pakrītot;
  - 3.2. nokrišana no augstuma, iekrišana padziļinājumos, ūdenī;
  - 3.3. dzīvnieku un insektu kodumi;
  - 3.4. satiksmes negadījumi;
  - 3.5. dažāda rakstura konflikta situācijas;
4. Skolotājs un audzēkņi ir atbildīgi par šajos noteikumos noteikto prasību izpildi.

II. Prasības pasākumu organizēšanai

5. Noskaidrot, savākt pēc iespējas vairāk informācijas par pasākuma norises vietām.
6. Izvērtējot iegūto informāciju un ņemot vērā plānoto audzēkņu skaitu, kuri piedalīsies pasākumā, uzaicināt palīgā vienu vai vairākus audzēkņu vecākus, vai kolēģus, ja tas nepieciešams kārtības nodrošināšanas vai audzēkņu drošības nolūkos.
7. Informēt audzēkņu vecākus par izbraukšanas un atgriešanās vietu un laiku.
8. Ja atgriešanās no ārpus skolas pasākuma paredzēta tumšā diennakts laikā, noteikt, ka vecākiem jāierodas pēc bērniem, kuri ir jaunāki par 14 gadiem.

III. Drošības prasības pasākumu laikā

9. Skolotājam:
  - 9.1. sagaidīt audzēkņus pulcēšanas vietā un atzīmēt sarakstā tos, kuri ir ieradušies;
  - 9.2. kad visi ir sapulcējušies, informēt par ārpus skolas pasākuma gaitu, novadīt instruktāžu par drošības un kārtības nosacījumiem, kuri jāievēro pasākuma vai apskates objekta apmeklējuma laikā;
  - 9.3. nepieciešamības gadījumā vienoties ar kolēģiem vai vecākiem par veicamajiem pienākumiem;
  - 9.4. nodrošināt, lai transporta līdzeklī būtu kārtība un sekot, lai audzēkņi to nebojātu;
  - 9.5. iekāpjot transporta līdzeklī (autobuss vai cits) skolotājam (audzinātājam) iekāpt pēdējam, lai pārliedzinātos, ka iekāpuši ir visi audzēkņi;
  - 9.6. jebkurā apstāšanās vietā skolotājam (audzinātājam) no transporta līdzekļa izkāpt pirmajam;
  - 9.7. ja nepieciešams, izskaidrot audzēkņiem izvietoto brīdinājuma zīmju un uzrakstu nozīmi;
  - 9.8. pasākuma vai apskates objekta apmeklējuma laikā sekot, lai audzēkņi pildītu noteiktās prasības, sekot, lai audzēkņi neizklīstu.